

Príloha č. 4

Podmienené záväzky

Podmienené záväzky

V zmysle článku 9 ods. 4 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti návrh rozpočtu verejnej správy obsahuje aj informácie o podmienených záväzkoch.

Podmienené záväzky sú definované v legislatíve¹ ako iné pasíva účtovnej jednotky, ktorá ich vykazuje v poznámkach ako súčasti individuálnej účtovnej závierky. Nejde teda o záväzok, ktorý je vykázaný na súvahových položkách pasív, pretože nie je splnená podmienka na ich zaúčtovanie - výška záväzku sa nedá spoľahlivo oceniť, obdobie, ku ktorému sa povinnosť viaže nie je určené a úbytok ekonomických úžitkov v budúcnosti nie je istý.

Ako iné pasíva sa vykazuje:

1. možná povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti, a ktorej existencia závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti, ktorých vznik nezávisí od účtovnej jednotky, alebo
2. povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti, ale ktorá sa nevykazuje v súvahe, pretože nie je pravdepodobné, že na splnenie tejto povinnosti bude potrebný úbytok ekonomických úžitkov, alebo výška tejto povinnosti sa nedá spoľahlivo oceniť.

Vzhľadom na uvedené sa ako podmienené záväzky vykazujú napríklad poskytnuté záruky, hroziace záväzky z prebiehajúcich právnych sporov, budúce záväzky zo všeobecne platných právnych predpisov a podobne. Hodnota podmienených záväzkov k 31. 12. 2015 dosiahla úhrnom 13 271 343 tis. eur a medziročne došlo k zníženiu podmienených záväzkov celkovo o 129 716 tis. eur. K 31. 12. 2015 boli vyčíslené podmienené záväzky podľa jednotlivých skupín subjektov nasledovne.

Tab. 1

(v tis. eur)

Subjekty	Hodnota k 31. 12. 2015	Hodnota k 31. 12. 2014
Ústredná správa a podniky štátnej správy	13 228 220	13 309 615
Vyššie územné celky a ich rozpočtové a príspevkové organizácie a podniky územnej samosprávy	2 615	5 832
Obce a ich rozpočtové a príspevkové organizácie a podniky územnej samosprávy	40 508	85 612
Spolu	13 271 343	13 401 059

Zdroj: MF SR

Zníženie podmienených záväzkov bolo spôsobené najmä poklesom záväzkov z derivátových obchodov spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a. s. o 827 456 tis. eur, znížením záväzku z Európskeho nástroja finančnej stability o 135 180 tis. eur a znížením záväzkov zo súdnych sporov Kancelárie Národnej rady SR o 131 750 tis. eur. Na druhej strane došlo k zvýšeniu podmienených záväzkov z dôvodu možných súdnych sporov najmä Fondu národného majetku, a to o 636 768 tis. eur a z dôvodu budúcej kapitálovej investície v hodnote 342 000 tis. eur došlo k vzniku nových podmienených záväzkov spoločnosti MH Invest, s. r. o. Mierne zvýšenie podmienených záväzkov ústrednej správy vyplynulo aj zo zvýšenia upísaného kapitálu v medzinárodných finančných inštitúciách, spolu o 32 793 tis. eur a záväzkov z arbitráží o 9 106 tis. eur.

¹ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Podmienené záväzky vybraných subjektov:

Tab. 2

(v tis. eur)

Subjekt verejnej správy	Podmienené záväzky	Hodnota k 31. 12. 2015	Hodnota k 31. 12. 2014
Ministerstvo financií SR	Európsky mechanizmus pre stabilitu (EMS)	5 108 800	5 108 800
	Európsky nástroj finančnej stability (EFSF)	2 183 149	2 318 329
	Arbitráž s akcionármi EuroGas Inc. a Belmont Resources Inc.	234 000	227 000
	Arbitráž s akcionármi ZP Union	29 500	27 394
	Členstvo v Medzinárodnej banke pre obnovu a rozvoj (MBOR)	424 731	385 983
	Členstvo v Európskej investičnej banke (EIB)	573 996	580 496
	Členstvo v Európskej banke pre obnovu a rozvoj (EBOR)	101 359	101 359
	Členstvo v Rozvojovej banke rady Európy (RB RE)	16 854	16 854
	Členstvo v Medzinárodnej banke pre hospodársku spoluprácu (MBHS)	11 526	11 526
	Členstvo v Mnohostrannej agentúre pre investičné záruky (MIGA)	2 823	2 485
	Členstvo v Medzinárodnej investičnej banke (MIB)	41 319	47 612
	Záruky voči SZRB, a.s.	12 575	10 188
	Právne spory	553 361	555 878
	Kancelária Národnej rady SR	Existujúce a hroziace súdne spory	596 323
Fond národného majetku SR	Ručenie vyplývajúce z § 15 ods. 4 zákona č. 92/1991 Zb.	1 010 197	1 013 877
	Právne spory	858 053	221 285
	Nevyrovnané reštitučné nároky	27	27
Slovenský pozemkový fond	Právne spory	115 071	116 842
EXIM Banka SR	Záväzky z poskytnutých záruk a ostatné pasíva	169 172	198 396
Slovenský plynárenský priemysel, a.s.	Devízové termínované obchody a finančné deriváty	284 125	1 072 932
MH Invest, s.r.o.	Uskutočnenie kapitálovej investície	342 000	0

Zdroj: Účtovné závierky subjektov k 31. 12. 2015

Poznámka: Fond národného majetku SR bol zrušený zákonom č. 375/2015 Z. z. o zrušení Fondu národného majetku Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V rámci verejnej správy vykazuje najvyššie podmienené záväzky Ministerstvo financií SR z poskytnutých záruk EFSF a upísanej kapitálovej účasti splatnej na vyzvanie v EMS. Ďalej ide o medzinárodné investičné arbitráže, ktoré vznikajú domnelým porušením bilaterálnych investičných dohôd uzatváraných medzi suverénnymi štátmi na podporu a ochranu investícií.

Arbitrážne konania, ktoré neboli ukončené v roku 2015 a pokračujú aj v roku 2016:

- Arbitráž s EuroGas Inc. a Belmont Resources Inc. z dôvodu údajného protiprávneho odobratia povolenia na ťažbu mastenca. Arbitráž je vedená podľa bilaterálnej investičnej dohody medzi Slovenskou republikou a USA a bilaterálnej investičnej dohody medzi Slovenskou republikou a Kanadou. V súčasnosti prebieha jurisdikčná a meritórna fáza arbitráže, pričom najbližším štádiom je ústne pojednávanie, ktoré je naplánované na september 2016.
- Arbitráž so spoločnosťou Achmea B.V. z dôvodu zákazu zisku zdravotných poisťovní v roku 2007. V tejto arbitráži, vedenej podľa bilaterálnej investičnej dohody medzi Slovenskou republikou a Holandským kráľovstvom, bol v decembri 2012 vydaný rozsudok, ktorým arbitrážny tribunál nariadil Slovenskej republike zaplatiť žalobcovi odškodnenie vo výške cca 25 000 tis. eur plus úroky vo výške 2 700 tis. eur. V súčasnosti prebiehajú konania o zrušení tohto rozsudku ako aj jurisdikčného

rozhodnutia v tomto spore na nemeckých súdoch, pred ktorými Slovenská republika napadla tieto rozhodnutia.

Ministerstvu financií SR ďalej hrozia arbitráže, to znamená, že žaloba formálne ešte nebola podaná, no Slovenskej republike bola oznámená predžalobná výzva v týchto prípadoch:

- Adams & Co, Inc. vs. SR – americká spoločnosť Adams & Co, Inc. sa od roku 2014 domáha údajného porušenia bilaterálnej investičnej dohody medzi USA a Slovenskou republikou z dôvodu údajného odopretia spravodlivosti tejto spoločnosti slovenskými súdmi v obchodnoprávnom spore s bývalou spoločnosťou VSŽ Košice. Adams & Co, Inc. odhaduje spôsobenú škodu vo výške cca 40 000 tis. USD. Rokovania o zmierlivom urovaní v roku 2014 sporu neboli úspešné, avšak žaloba nebola do dnešného dňa podaná. Slovenská republika navyše uplatnila voči Adams & Co, Inc. tzv. vyhlásenie o odopretí výhod (denial of benefits) podľa bilaterálnej investičnej dohody.
- Spółdzielnia Pracy Muszynianka - poľská spoločnosť v novembri 2015 oznámila spor z údajného porušenia bilaterálnej investičnej dohody medzi Poľskom a Slovenskou republikou z dôvodu ústavného zákazu vývozu vody z územia SR, čím mala byť tejto spoločnosti spôsobená škoda vo výške 75 900 tis. eur. V súčasnosti prebieha zmierovacie konanie s touto spoločnosťou.

Kancelária Národnej rady SR eviduje podmienené záväzky z existujúcich alebo hroziacich súdnych sporov, a to najmä zo žalôb o náhradu škody spôsobenú legislatívnou činnosťou NR SR, antidiskriminačných žalôb sudcov a ostatné pasíva. Záväzky z týchto súdnych sporov sa znížili medziročne o 131 400 tis. eur z dôvodu, že navrhovateľ European American Investment Bank AG vzal svoju žalobu v priebehu roka 2015 späť.

Fond národného majetku SR eviduje najväčší objem podmienených záväzkov z ručenia za splnenie záväzkov vyplývajúcich z privatizačných zmlúv. Ďalej sú to súdne spory súvisiace s privatizovaným majetkom (žaloba o náhradu škody, exekučné konanie, náhrada škody z odstúpenia od zmluvy a iné). V júni 2015 podali Slovenské elektrárne, a. s. žalobu proti Fondu národného majetku SR a proti Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom hospodárstva SR pred Medzinárodné rozhodcovské centrum vo Viedni na základe Zmluvy o odškodnení. V tomto prípade nejde o medzinárodnú investičnú, ale o medzinárodnú komerčnú arbitráž, v ktorej Slovenskú republiku zastupuje Ministerstvo hospodárstva SR. Výška žalovanej sumy je 588 217 tis. eur plus úroky 9,05 % p. a.

Exportno-importná banka Slovenska vykazuje podmienené záväzky v hodnote 169 172 tis. eur, a to z titulu poskytnutých záruk v hodnote 157 988 tis. eur a úverových príslužbov vo výške 11 184 tis. eur.

MH Invest, s. r. o. ako účelová spoločnosť bude zabezpečovať záväzky Slovenskej republiky vyplývajúce z investičnej zmluvy týkajúcej sa prípravy a výstavby priemyselného parku Nitra – Mlynárce.